

Bruxelles, den 22. juni 2021
(OR. en)

10081/21

**Interinstitutionel sag:
2021/0164(NLE)**

**ECOFIN 626
CADREFIN 315
UEM 166
FIN 501**

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	22. juni 2021
til:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2021) 340 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE om godkendelse af vurderingen af LETLANDS genopretnings- og resiliensplan

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2021) 340 final.

Bilag: COM(2021) 340 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.6.2021
COM(2021) 340 final

2021/0164 (NLE)

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

om godkendelse af vurderingen af LETLANDS genopretnings- og resiliensplan

{SWD(2021) 162 final}

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

om godkendelse af vurderingen af LETLANDS genopretnings- og resiliensplan

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten¹, særlig artikel 20,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Covid-19-udbruddet har haft ødelæggende konsekvenser for Letlands økonomi. I 2019 udgjorde Letlands bruttonationalprodukt pr. indbygger (BNP pr. indbygger) 51,0 % af gennemsnittet for EU. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2021 faldt Letlands reale BNP med 3,6 % i 2020, mens det ventes at falde med 0,3 % i 2020 og 2021 samlet set. Blandt de mere varige forhold med indvirkning på de økonomiske resultater på mellemlang sigt er navnlig overholdelse af skattereglerne, mangel på kvalificeret arbejdskraft, dårlige sundhedsresultater og svage resultater på innovationsområdet.
- (2) Den 9. juli 2019 og den 20. juli 2020 rettede Rådet henstillinger til Letland som led i det europæiske semester. Rådet henstillede navnlig til at sænke beskatningen af lavtlønnede ved at flytte den over på andre kilder, især kapital og fast ejendom, og ved at forbedre overholdelsen af skattereglerne og fortsætte fremskridtene med reglerne for bekæmpelse af hvidvask af penge. Det henstillede også til at styrke det sociale sikkerhedsnet og afhjælpe den sociale udstødelse, navnlig ved at øge mindstebeløbene for indkomstoverførsler og ældrepension og indkomststøtten til personer med handicap, således at disse bliver mere tilstrækkelige, til at øge kvaliteten og effektiviteten på uddannelsesområdet, navnlig for personer med lav uddannelse og jobsøgende, herunder ved at styrke deltagelsen i erhvervsuddannelse og voksenuddannelse, og til at forbedre sundhedssystemets modstandsdygtighed, tilgængelighed, kvalitet og omkostningseffektivitet. Rådet henstillede til at målrette investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig mod forskning og

¹ EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.

innovation, ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, bæredygtig transport og digital infrastruktur. Med hensyn til bekæmpelse af krisens virkninger henstillede det, at der ydes en passende indkomststøtte til de grupper, der er hårdest ramt af krisen, og at krisens følgevirkninger for beskæftigelsen afbødes, herunder gennem fleksible arbejdsordninger, aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger og kvalifikationer. Endelig henstillede Rådet til at styrke ansvarligheden og effektiviteten i den offentlige sektor, navnlig hvad angår de lokale myndigheder og statsejede og kommunale virksomheder samt en forbedring af ordningen til håndtering af interessekonflikter. Kommissionen har vurderet fremskridtene med gennemførelsen af disse landespecifikke henstillinger på tidspunktet for indgivelsen af genopretnings- og resiliensplanen og har konstateret, at der er opnået væsentlige fremskridt med hensyn til henstillingerne om finanspolitik, bekæmpelse af hvidvask samt indkomststøtte og likviditetsstøtte til bekæmpelse af krisens virkninger.

- (3) [I Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet² henstillede Rådet til medlemsstaterne i euroområdet at træffe foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til bl.a. at sikre en politisk kurs, der støtter genopretningen, samt til at forbedre konvergens, modstandsdygtigheden og den bæredygtige og inklusive vækst yderligere. Rådet henstillede også til medlemsstaterne at styrke de nationale institutionelle rammer, sikre makrofinansiell stabilitet samt fuldføre ØMU'en og styrke euroens internationale rolle.] [Hvis Rådets henstilling ikke er vedtaget på tidspunktet for vedtagelsen af Rådets gennemførelsesafgørelse, skal betragtningen fjernes].
- (4) Den 30. april 2021 indgav Letland sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Det nationale ejerskab til genopretnings- og resiliensplanerne understøtter deres vellykkede gennemførelse og varige indvirkning på nationalt plan og troværdigheden på europæisk plan. Kommissionen har i medfør af nævnte forordnings artikel 19 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen.
- (5) Genopretnings- og resiliensplanerne bør forfølge de overordnede mål for genopretnings- og resiliensfaciliteten, som er oprettet i henhold til forordning (EU) 2021/241, og for EU-genopretningsinstrumentet, som er oprettet i henhold til Rådets forordning (EU) 2020/2094³, til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen. De bør fremme Unionens økonomiske, sociale og territoriale samhørighed ved at bidrage til de seks søjler, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241.
- (6) Gennemførelsen af medlemsstaternes genopretnings- og resiliensplaner vil udgøre en koordineret investerings- og reformindsats i hele Unionen. Gennem en koordineret og samtidig gennemførelse af disse reformer og investeringer og gennemførelsen af grænseoverskridende projekter vil disse reformer og investeringer gensidigt styrke

² Afventer Rådets endelige vedtagelse efter Det Europæiske Råds godkendelse. Teksten som vedtaget af Eurogruppen den 16. december 2020 findes på: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14356-2020-INIT/da/pdf>.

³ Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23).

hinanden og skabe positive afsmittende virkninger i hele Unionen. Derfor vil ca. en tredjedel af facilitetens indvirkning på medlemsstaternes vækst og jobskabelse stamme fra afsmittende virkninger fra andre medlemsstater.

Afbalanceret reaktion, som bidrager til de seks søjler

- (7) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra a), og afsnit 2.1 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 udgør genopretnings- og resiliensplanen i høj grad (A-rating) en omfattende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved hensigtsmæssigt til alle seks søjler omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241 under hensyntagen til den pågældende medlemsstats specifikke udfordringer og finansielle tildeling.
- (8) Planen omfatter en afbalanceret række af reformer og investeringer, der tager sigte på at imødegå landets vigtigste udfordringer, stimulere genopretningen efter covid-19-krisen og lægge fundamentet for landets langsigtede vækst. Planen omfatter 85 foranstaltninger til imødegåelse af Letlands vigtigste udfordringer og de politikområder, der har europæisk relevans, og dækker således alle seks søjler. Planen omfatter seks komponenter: grøn omstilling, digital omstilling, nedbringelse af ulighed, sundhed, produktivitet og retsstatsprincippet. Komponenternes mål supplerer hinanden, og reformerne fungerer som løftestang for virkningerne af de tilknyttede investeringer, navnlig ved at skabe strukturelle ændringer og øge deltagelsen og finansieringen fra den private sektor.
- (9) Planen fokuserer på Letlands vigtigste udfordringer, nemlig den grønne og den digitale omstilling, social udstødelse, sundhed, regionale forskelle, digitale færdigheder og voksenuddannelse, videregående uddannelse, konvergens og produktivitetsvækst, herunder forskning og innovation og støtte til erhvervsinvesteringer, samt administrativ kapacitet, herunder skatteforvaltning, offentlige indkøb og retssystemet.

Håndtering af alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger

- (10) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), og afsnit 2.2 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 forventes genopretnings- og resiliensplanen at bidrage delvist til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer (A-rating), der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, herunder finansielle aspekter heraf, som er rettet til den pågældende medlemsstat, eller udfordringer identificeret i andre relevante dokumenter, som Kommissionen vedtager officielt inden for rammerne af det europæiske semester.
- (11) Henstillingerne vedrørende den umiddelbare finanspolitiske reaktion på pandemien kan anses for at falde uden for Letlands plan, selv om Letland generelt har reageret hensigtsmæssigt og tilstrækkeligt på det umiddelbare behov for at støtte økonomien gennem finanspolitiske midler i 2020 og 2021 i overensstemmelse med bestemmelserne i den generelle undtagelsesklausul. Henstillingen om at nå den mellemfristede budgetmålsætning i 2020 er desuden ikke længere relevant, både på grund af udløbet af den pågældende budgetperiode og aktiveringen i marts 2020 af stabilitets- og vækstpaktens generelle undtagelsesklausul i forbindelse med pandemien.

- (12) Planen indeholder et omfattende sæt af gensidigt forstærkende reformer og investeringer, der bidrager til effektivt at imødegå alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, Rådet rettede til Letland som led i det europæiske semester 2019 og 2020, navnlig inden for sundhedsområdet, f.eks. sektorens modstandsdygtighed, tilgængelighed, kvalitet og omkostningseffektivitet; uddannelse og kvalifikationer, f.eks. uddannelsessystemets kvalitet og effektivitet samt digitale færdigheder; social inklusion, f.eks. mindstebeløb for indkomstoverførsler; forskning og innovation; investeringer, f.eks. den grønne og den digitale omstilling, økonomisk overkommelige boliger; offentlig forvaltning og erhvervsklima.
- (13) Fortsat konvergens er stadig Letlands vigtigste udfordring, når det drejer sig om at forbedre befolkningens levestandard. Reformerne og investeringerne i kvalifikationer, uddannelse, sundhed og social inklusion ventes at bidrage til at forbedre Letlands produktivitet og langsigtede inklusive vækst. Der er planlagt betydelige investeringer i form af opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger, der skal give arbejdsstyrken de nødvendige kvalifikationer, og nye økonomisk overkommelige boliger, som skal forbedre arbejdskraftens regionale mobilitet. Planen omfatter reformer og investeringer med henblik på at øge sundhedssystemets modstandsdygtighed og tilgængelighed, støtte leveringen af integrerede plejeydelser og øge sundhedsinstitutionernes tilpasningsevne i krisesituationer. Planen bidrager til at imødegå de sociale udfordringer ved yderligere at forbedre mindstebeløbene i indkomststøttesystemet gennem en ordning med årlig indeksering, hvor beløbene knyttes til udviklingen i medianindkomsten. Også andre investeringer i tilgængelighed og rehabiliteringsinfrastruktur for personer med nedsat mobilitet og handicap samt investeringer i langtidspleje for ældre skal bidrage til at gøre fremskridt med hensyn til at imødegå de aktuelle udfordringer.
- (14) Planen styrker investeringerne i forskning og innovation betydeligt og støtter forskellige reformer af den offentlige forvaltning. Den letter også de socioøkonomiske omkostninger ved den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der tages hensyn til regionale forskelle. Planen har til formål at gennemføre en væsentlig ændring af den fragmenterede forvaltning af innovationssystemet og skabe bæredygtige innovationsøkosystemer og dermed fremme større investeringer samlet set. Der er planlagt betydelige investeringer i den grønne og den digitale omstilling, herunder investeringer i energieffektivitet, modernisering af elnettet, IT-systemer i den offentlige sektor samt grundlæggende og avancerede digitale færdigheder, både i den offentlige og den private sektor. Foranstaltninger til forbedring af den intermodale transportinfrastruktur i og omkring Riga skal både fremme arbejdskraftens mobilitet og bidrage til at bremse det voksende energiforbrug og drivhusgasudledningen fra personbiler. For at afhjælpe regionale forskelle er planen baseret på den administrative territoriale reform og omfatter betydelige investeringer i industri-parker, kommunal transport, vejrenovering, skoler og økonomisk overkommelige boliger. Den offentlige forvaltnings ansvarlighed og effektivitet bør styrkes gennem reformer og investeringer med henblik på at bekæmpe sort økonomi og økonomisk kriminalitet og forbedre udbudssystemet og innovationen i den offentlige sektor. I kraft af planen forventes arbejdet med gennemførelsen af strategien til bekæmpelse af hvidvask fortsat gennem en reform af samarbejds-, informationsudvekslings- og uddannelsessystemerne mellem de retshåndhævende myndigheder, der er involveret i identifikation,

efterforskning og retsforfølgning af økonomisk kriminalitet, samtidig med at deres tekniske kapacitet styrkes.

Bidrag til vækstpotentiale, jobskabelse og økonomisk, social og institutionel resiliens

- (15) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra c), og afsnit 2.3 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 forventes genopretnings- og resiliensplanen at have stor indvirkning (A-rating) med hensyn til at styrke medlemsstatens vækstpotentiale, jobskabelse og økonomiske, sociale og institutionelle resiliens, bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, og afbøde covid-19-krisens økonomiske og sociale indvirkning, hvorved den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og konvergens i Unionen styrkes.
- (16) Kommissionens simuleringer viser, at planen kan øge Letlands BNP med 2 % frem mod 2026⁴. Letlands stabilitetsprogram for 2021 peger på, at planen har en klar additionalitetsvirkning, da niveauet for de offentlige investeringer forventes at ligge betydeligt over niveauet før pandemien, nemlig på gennemsnitligt 5,9 % af BNP i perioden 2021-2024 sammenlignet med 5,1 % af BNP i gennemsnit i perioden 2017-2019.
- (17) Investeringer i og reformer inden for grøn og digital infrastruktur, regional udvikling, forskning og innovation samt omfattende støtteordninger for erhvervsinvesteringer vil styrke Letlands vækstpotentiale på mellemlang til lang sigt. Investeringer og ledsagende reformer af Rigas transportsystem vil styrke byens konkurrenceevne og muligheder for at tiltrække investeringer og talent. Foranstaltninger til fremme af private investeringer i vindenergi vil bidrage til at nå målene for vedvarende energi og om at blive en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi. Støtteordninger for erhvervsinvesteringer vil fremskynde Letlands bestræbelser på at øge eksportkapaciteten og produktivitetsvæksten, idet der bygges på de industrielle grundpiller — nemlig innovation, konkurrence og et stærkt og velfungerende indre marked. Letlands plan omfatter investeringer og reformer, der har til formål at styrke befolkningens kvalifikationer. Investeringer i boliger og infrastruktur i randområder vil styrke vækstmulighederne i lettiske regioner med udviklingsefterslæb. Samlet set imødegår disse foranstaltninger de udfordringer, som den lettiske økonomi længe har stået over for — lave innovationsudgifter, ringe udbredelse af moderne teknologier samt betydelige regionale forskelle.
- (18) Investeringer og reformer med henblik på at forbedre den sociale inklusion og sundhedsplejen forventes at styrke den sociale samhørighed og den sociale beskyttelse. Indeksering af mindstebeløbene for indkomstoverførsler skal sikre, at ydelserne justeres årligt efter lønudviklingen, og indførelsen heraf bidrager således til ydelsernes tilstrækkelighed. Sammen med forhøjelsen af mindstebeløbet med ikke mindre end 20 % af medianindkomsten forventes disse foranstaltninger at mindske indkomstuligheden og forbedre effektiviteten af de sociale overførsler, dvs. at imødegå forhold, som henregnes til Letlands vigtigste sociale udfordringer. Desuden forventes

⁴

Disse simuleringer afspejler NGEU's samlede indvirkning, hvilket også omfatter finansiering til REACT-EU og øget finansiering til Horisont Europa, InvestEU, Fonden for Retfærdig Omstilling, udvikling af landdistrikter og rescEU. De omfatter ikke de mulige positive virkninger af strukturreformer, som kan være væsentlige.

investeringer i sundhedsinfrastruktur kombineret med en reform, der skal tiltrække flere menneskelige ressourcer til sundhedssektoren, at afhjælpe den manglende adgang til sundhedsydelser, som primært har ramt lavtlønnede og personer i yderområderne.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade

- (19) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra d), og afsnit 2.4 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 forventes genopretnings- og resiliensplanen at sikre, at ingen foranstaltning (A-rating) til gennemførelse af reformer og investeringsprojekter i genopretnings- og resiliensplanen gør væsentlig skade på miljømål som omhandlet i artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852⁵ (princippet om ikke at gøre væsentlig skade — DNSH-princippet).
- (20) Den vurdering af overholdelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade, som Letland har fremlagt i sin genopretnings- og resiliensplan, er foretaget i overensstemmelse med Europa-Kommissionens tekniske vejledning om anvendelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade (2021/C 58/01). Den dækker de seks miljømål, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2020/852, nemlig modvirkning af klimaændringer, tilpasning til klimaændringer, bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. Miljøvirkningerne vurderes på foranstaltningsniveau, dvs. en individuel vurdering pr. reform eller investering. Letland har, hvor det er nødvendigt, foreslået gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger for at undgå væsentlig skade. Dette er især tilfældet for foranstaltninger til beskyttelse mod oversvømmelse, hvor overholdelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade er sikret ved at medtage en specifik milepæl. Investeringer i beskyttelse mod oversvømmelser skal derfor sikre nøje overholdelse af Unionens miljølovgivning og sikre, at vandområdernes tilstand ikke forringes. Moderniseringen af veje ledsages af en investering i dekarboniseret transport for at forhindre, at målet om modvirkning af klimaændringer tilsidesættes.

Bidrag til den grønne omstilling, herunder biodiversitet

- (21) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra e), og afsnit 2.5 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen foranstaltninger, der i høj grad (A-rating) bidrager til den grønne omstilling, herunder biodiversitet, eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for klimamål omfatter et beløb, der svarer til 37,6 % af planens samlede tildeling, beregnet på grundlag af metoden i bilag VI til forordning (EU) 2021/241. I overensstemmelse med artikel 17 i forordning (EU) 2021/241 er genopretnings- og resiliensplanen i overensstemmelse med oplysningerne i den nationale energi- og klimaplan for 2021-2030.
- (22) Letlands genopretnings- og resiliensplan fokuserer især på bæredygtig mobilitet. Revisionen af storbyområdet i Riga og det tilhørende investeringsprogram for grønnere bymæssig offentlig transport og infrastruktur forventes i høj grad bidrage til

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

dekarboniseringen af den lettiske transportsektor. Genopretnings- og resiliensplanen omfatter også foranstaltninger, som er rettet mod forbedring af energieffektiviteten i ejendomme med flere lejligheder og offentlige bygninger og virksomheder samt opgradering af elnettet. Dette ventes at bidrage til at forbedre energieffektiviteten i og reducere drivhusgasudledningen fra ejendomssektoren. Genopretnings- og resiliensplanen er tillige rettet mod tilpasning til klimaændringer som følge af investeringer i oversvømmelses- og brandsikring, som forventes at bidrage direkte til målet om tilpasning til følgerne af klimaændringer. Planen indeholder ingen foranstaltninger, som er målrettet mod biodiversitet. Nogle af foranstaltningerne til modvirkning af klimaændringer kan imidlertid også være til gavn for bevarelsen af biodiversiteten, da klimaændringer er en af de største trusler mod biodiversiteten.

Bidrag til den digitale omstilling

- (23) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra f), og afsnit 2.6 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen foranstaltninger, der i høj grad (A-rating) bidrager til den digitale omstilling eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 21 % af planens samlede tildeling, beregnet på grundlag af metoden i bilag VI til forordning (EU) 2021/241.
- (24) De digitale foranstaltninger i planen dækker forskellige aspekter af den digitale omstilling, herunder den offentlige og den private sektor, færdigheder og konnektivitet — med fokus på at forbedre den lettiske økonomis konkurrenceevne på mellemlang og lang sigt. Ringe grundlæggende digitale færdigheder, ringe udbredelse af digitale løsninger blandt virksomhederne samt mangel på specialister inden for informations- og kommunikationsteknologi er Letlands vigtigste digitale udfordringer, som påvirker udbuddet af arbejdskraft, konkurrenceevnen, modstandsdygtigheden, brugen af offentlige e-tjenester og innovationen. Som reaktion herpå omfatter Letlands plan betydelige investeringer i grundlæggende og avancerede digitale færdigheder. Letlands plan omfatter også foranstaltninger til digital modernisering af den offentlige forvaltning og den digitale omstilling af offentlige tjenester, herunder centraliserede offentlige løsninger. Planen imødegår endvidere udfordringerne i forbindelse med den digitale omstilling ved at støtte virksomhedernes digitale omstilling og skabe et bedre miljø for forskning og innovation med foranstaltninger til forbedring af digitaliseringen af små og mellemstore virksomheder samt ved at skabe de nødvendige rammer for Letlands deltagelse i nettet af europæiske digitale innovationsknudepunkter. Planen indeholder foranstaltninger til udbredelse af højhastighedsbredbånd, som skal bidrage til en yderligere forbedring af den digitale infrastruktur.

Varig indvirkning

- (25) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra g), og afsnit 2.7 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 forventes genopretnings- og resiliensplanen i høj grad (A-rating) at få varig indvirkning på Letland.
- (26) Gennemførelsen af de planlagte reformer og investeringer forventes at medføre strukturelle forbedringer af økonomien. Navnlig reformen af forvaltningen af de videregående uddannelsesinstitutioner ventes have en varig indvirkning på kvaliteten

af uddannelse og forskning i Letland. Andre foranstaltninger omfatter reformer, der skal fremme digitalisering og støtte digitale færdigheder, omorganiseringen af kommuner, en reform af skatteforvaltningen for at mindske den sorte økonomi og en centraliserings- og professionaliseringsstrategi med hensyn til udbud. Der forventes også strukturelle forbedringer fra gennemførelsen af investeringer, der har til formål at sikre højere energieffektivitet i bygninger gennem renovering, investeringer inden for digitalisering, til støtte for den administrative territoriale reform, i sundhedsinfrastrukturen for universitetshospitaler og regionale hospitaler, i infrastrukturen for leverandører af sekundære tjenesteydelser inden for ambulant behandling, såvel som i infrastrukturen for industriparker. Planens varige virkning kan også øges gennem synergier mellem planen og andre programmer, herunder dem, der finansieres gennem midler under samhørighedspolitikken, navnlig ved med grundighed at imødegå de dybt rodfastede territoriale udfordringer og fremme en afbalanceret udvikling.

Overvågning og gennemførelse

- (27) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra h), og afsnit 2,8 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 er de ordninger, der er foreslået i genopretnings- og resiliensplanen, tilstrækkelige (A-rating) med hensyn til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder den påtænkte tidsplan og de påtænkte milepæle og mål samt de dertil knyttede indikatorer.
- (28) I den lettiske genopretnings- og resiliensplan lægges det til grund, at den administrative plan for gennemførelsen i Letland baseres på den eksisterende nationale ramme for gennemførelsen af midler under delt forvaltning. I planen skitseres de planlagte overvågnings- og rapporteringsprocesser, og aktører samt disses roller og ansvar for udførelsen af de interne kontrolopgaver udpeges tydeligt. Finansministeriet vil få til opgave at koordinere gennemførelsen af planen, mens statskancelliet, ressortministerierne og det centrale organ for finansiering og indgåelse af kontrakter skal sikre og overvåge gennemførelsen. Milepæle og mål er realistiske, og de foreslåede indikatorer er relevante og robuste. Foranstaltningerne i planen er til en vis grad fragmenterede, hvilket resulterer i et stort antal milepæle og mål. Der er en tendens til, at foranstaltningerne falder hen imod 2026, navnlig i forbindelse med infrastrukturinvesteringer og horisontale ordninger for erhvervsinvesteringer.
- (29) Medlemsstaterne bør sikre, at finansiel støtte under faciliteten kommunikeres og anerkendes i overensstemmelse med artikel 34 i forordning (EU) 2021/241. Der kan anmodes om teknisk støtte i henhold til instrumentet for teknisk støtte til at bistå medlemsstaterne med gennemførelsen af deres plan.

Omkostninger

- (30) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra i), og afsnit 2.9 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 er begrundelsen i planen for genopretnings- og resiliensplanens anslåede samlede omkostninger i moderat grad (B-rating) rimelig og plausibel, i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.

- (31) Letland har fremlagt individuelle udgiftsskøn for alle investeringer i genopretnings- og resiliensplanen. Omkostningsfordelingen er generelt detaljeret og velunderbygget. Skønnene er baseret på sammenligninger med tidligere investeringer af lignende art og på markeds- og prisanalyser. Vurderingen af omkostningsskønnene og de tilhørende bilag viser, at de fleste omkostninger er velbegrundede og rimelige. De beløb, der blev foreslået til finansiering, blev anset for at være passende og for i moderat grad at fastslå plausibiliteten af omkostningsskønnene. Selv om omkostningerne ved de fleste foranstaltninger anses for særdeles plausible (dvs. at skønnene ligger på et lavt til mellemhøjt niveau sammenlignet med omkostningerne ved lignende reformer eller investeringer), er der et begrænset sæt foranstaltninger, for hvilke omkostningsskønnene anses for i ringe grad at være plausible. Endelig er genopretnings- og resiliensplanens anslåede samlede omkostninger i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.

Beskyttelse af finansielle interesser

- (32) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra j), og afsnit 2.10 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 er de ordninger, der er foreslået i genopretnings- og resiliensplanen, tilstrækkelige (A-rating) til at forebygge, opdage og korrigere korruption, svig og interessekonflikter ved anvendelsen af midler ydet i henhold til nævnte forordning, og ordningerne forventes effektivt at forhindre dobbeltfinansiering inden for rammerne af nævnte forordning og andre EU-programmer. Dette berører ikke anvendelsen af andre instrumenter og værktøjer til at fremme og håndhæve overholdelsen af EU-retten, herunder til at forebygge, opdage og korrigere korruption, svig og interessekonflikter og til beskyttelse af Unionens finanser i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092.
- (33) Det kontrolsystem og de ordninger, der foreslås i genopretnings- og resiliensplanen, er baseret på robuste processer og strukturer, der anvendes inden for den eksisterende nationale ramme for gennemførelsen af strukturfonde. I planen udpeges aktører (organer/enheder) samt disses roller og ansvar for udførelsen af de interne kontrolopgaver tydeligt. De relevante funktioner er behørigt adskilt. Kontrolsystemet og andre relevante ordninger, herunder vedrørende indsamling og tilrådighedsstillelse af data om endelige modtagere, er tilstrækkelige.
- (34) Det lettiske ministerkabinet godkendte de overordnede ordninger den 18. august 2020. Der forventes vedtaget yderligere gennemførelsesretsakter, inden gennemførelsen af planen påbegyndes. Dette forhindrer ikke vurderingen af de beskrevne processer og strukturer. De lettiske myndigheder bør give en opdatering om vedtagelsen af disse retsakter, og de relevante forpligtelser bør fastsættes i den finansieringsaftale, der skal indgås i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241.
- (35) Letland har anført, at der i forbindelse med eksisterende IT-værktøjer kan være behov for ændringer eller nyudvikling, f.eks. et genopretnings- og resiliensfacilitetmodul i ledelsesinformationssystemet for midler under samhørighedspolitikken, og brug for midlertidige IT-værktøjer til at opfylde specifikke forvaltnings- og rapporteringskrav, som beskrives i planen. I overensstemmelse med artikel 20, stk. 5, litra e), i forordning (EU) 2021/241 bør Letland gennemføre denne ændring af de eksisterende IT-værktøjer for at overholde nævnte forordnings artikel 22 og bekræfte gennemførelsen i

forbindelse med den første betalingsanmodning. Hvis nævnte betalingsanmodning ikke fuldt ud er baseret på funktionaliteterne i de ændrede IT-værktøjer som beskrevet i planen, bør der udarbejdes en særlig revisionsrapport om systemet. I forbindelse med denne kontrol skal der foretages en analyse af alle konstaterede svagheder og udførte eller planlagte korrigerende handlinger.

Sammenhæng

- (36) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra k), og afsnit 2.11 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 indeholder planen i høj grad (A-rating) foranstaltninger til gennemførelsen af reformer og offentlige investeringsprojekter, der repræsenterer sammenhængende tiltag.
- (37) Den lettiske genopretnings- og resiliensplan er sammenhængende med konsekvente reformer og investeringer, der gensidigt styrker hinanden, og synergier mellem de forskellige komponenter. Genopretnings- og resiliensplanen indeholder foranstaltninger til gennemførelsen af reformer og offentlige investeringsprojekter, der repræsenterer sammenhængende tiltag. De seks komponenter strukturerer investeringerne og reformerne og viser deres tematiske forbindelse og indbyrdes forbindelser godt. Der sikres sammenhæng inden for komponenterne med investeringer, der ledsager relevante reformer, samt mellem de forskellige komponenter i planen. De komponenter, der indgår i planen, udgør en fælles ramme for reformer og investeringer, som primært skal fremme produktiviteten, mindske ulighederne og fremme den grønne og den digitale omstilling. De seks komponenter er gensidigt forstærkende og sammenhængende i deres mål.

Ligestilling

- (38) Med hensyn til ligestilling mellem kønnene og lige muligheder for alle indeholder planen en beskrivelse af udfordringer med hensyn til ligestilling mellem kønnene og behov hos personer med handicap. I planen redegøres der også for, hvilke investeringer der forventes at bidrage til at overvinde de identificerede udfordringer. Ifølge den lettiske genopretnings- og resiliensplan skal der gennemføres forskellige foranstaltninger til fremme af ligestilling mellem kønnene og lige muligheder. For at imødekomme de særlige behov hos personer med handicap omfatter planen en foranstaltning, der skal sikre tilgængeligheden af offentlige og private bygninger. Desuden ventes alle nye køretøjer til offentlig transport at få let adgang for bevægelseshæmmede personer. Der fokuseres generelt på sårbare gruppers situation, navnlig på sundhedsområdet. Planen omfatter også foranstaltninger til forbedring af uddannelsesmulighederne for alle skolebørn. For så vidt angår ligestilling mellem kønnene omfatter planen foranstaltninger, der specifikt er rettet mod kvinders deltagelse i karrieremuligheder inden for informations- og kommunikationsteknologi med henblik på at øge kønsbalancen blandt specialister inden for dette område. Arbejdsmarkedssituationen for kvindelige jobsøgende forventes at blive forbedret ved hjælp af målrettede foranstaltninger, der i højere grad skal gøre det muligt at forene arbejdsliv og familieliv ved at skabe muligheder for telearbejde og deltidsarbejde i husstande med børn. I forbindelse med forvaltningen og gennemførelsen af projekter bør der sikres lige løn for arbejde af samme værdi samt mangfoldighed i ledelsen. Desuden bør projektudvælgelsen være underlagt princippet om ikkeudelukkelse og forpligtelsen til at bekæmpe enhver forskelsbehandling på grund af ikke blot køn, men

også race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering.

Selvevaluering af sikkerheden

- (39) Planen omfatter en generel selvevaluering af sikkerheden for hver komponent og anfører, hvilke foranstaltninger der har en sikkerhedsdimension. Selv om den lettiske selvevaluering af sikkerheden er generel, omhandler planen cybersikkerhed og andre aspekter vedrørende digital sikkerhed. Det konkluderes i selvevalueringen, at de pågældende foranstaltningers sikkerhed vil blive styrket med de planlagte investeringer.

Grænseoverskridende projekter og flerlandeprojekter

- (40) Planen bidrager til forskellige flerlandeprojekter og planlagte vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse: Via Baltica 5G-korridoren, nettet af europæiske digitale innovationsknudepunkter, den europæiske fælles datainfrastruktur og -tjeneste (gennem oprettelse af et potentielt vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse om næste generation af clouds), forbundet offentlig forvaltning, Genome Europe, de baltiske staters system til udveksling af røntgenbilleder (Baxe) samt mikroprocessor- og halvlederteknologier. Disse projekter finansieres også af andre programmer, såsom programmet for et digitalt Europa eller Connecting Europe-faciliteten, og af strukturfondene.

Høringsproces

- (41) Der blev afholdt en række tematiske offentlige høringer for civilsamfundsorganisationer, arbejdsmarkedets parter, lokale myndigheder og andre interessenter mellem december 2020 og marts 2021. Repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, erhvervsorganisationer, lokale myndigheder og andre interessenter deltog i drøftelserne om planen mellem Kommissionen og de lettiske myndigheder. Parternes forslag til planen er offentligt tilgængelige og offentliggjort sammen med planen.
- (42) Det er hensigten, at interessenternes deltagelse i gennemførelsen skal etableres gennem det forvaltnings- og kontrolsystem, der anvendes til gennemførelsen af støtten under samhørighedspolitikken, hvor interessenternes repræsentanter udgør en integrerende del af overvågningsudvalget for EU-midler. For at sikre de relevante aktørers ejerskab er det afgørende at inddrage alle berørte lokale myndigheder og interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, i hele gennemførelsen af de investeringer og reformer, der indgår i planen.

Positiv vurdering

- (43) Eftersom Kommissionens vurdering af Letlands genopretnings- og resiliensplan er positiv, idet den finder, at planen på tilfredsstillende vis opfylder vurderingskriterierne i forordning (EU) 2021/241, bør denne afgørelse i henhold til artikel 20, stk. 2, og samme forordnings bilag V fastsætte, hvilke reformer og investeringsprojekter der er nødvendige for gennemførelsen af planen, de relevante milepæle, mål og indikatorer samt det beløb, der stilles til rådighed fra Unionen til gennemførelse af planen i form af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte.

Finansielt bidrag

- (44) De anslåede samlede omkostninger i Letlands genopretnings- og resiliensplan udgør 1 826 000 000 EUR. Eftersom genopretnings- og resiliensplanen på tilfredsstillende vis opfylder vurderingskriterierne i forordning (EU) 2021/241 og de anslåede samlede omkostninger i genopretnings- og resiliensplanen desuden beløber sig til mindre end det maksimale finansielle bidrag, der er til rådighed for Letland, bør det finansielle bidrag, der tildeles Letlands genopretnings- og resiliensplan, være lig med de anslåede samlede omkostninger i genopretnings- og resiliensplanen, uden at det berører en ajourføring af planen, som tager hensyn til det maksimale finansielle bidrag i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 18, stk. 2.
- (45) I henhold til artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 skal beregningen af det maksimale finansielle bidrag til Letland ajourføres senest den 30. juni 2022. I overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 23, stk. 1, bør der stilles et beløb til rådighed for Letland her og nu med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022. Hvis det er nødvendigt efter ajourføringen af de maksimale finansielle bidrag bør Rådet på forslag af Kommissionen uden unødigt ophold ændre denne afgørelse med henblik på at medtage det ajourførte maksimale finansielle bidrag.
- (46) Den støtte, der skal ydes, finansieres af Kommissionens låntagning på Unionens vegne, jf. artikel 5 i Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053⁶. Støtten bør udbetales i trancher, når Letland på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, som er udpeget i relation til gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (47) Letland har anmodet om forfinansiering på 13 % af det finansielle bidrag. Beløbet bør stilles til rådighed for Letland med forbehold af ikrafttrædelsen af og i overensstemmelse med den finansieringsaftale, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241.
- (48) Denne afgørelse bør ikke berøre udfaldet af eventuelle sager vedrørende tildeling af EU-midler inden for rammerne af andre EU-programmer end forordning (EU) 2021/241 eller sager om forvridning af det indre markeds virkemåde, som indledes i henhold til navnlig traktatens artikel 107 og 108. Den fritager heller ikke medlemsstaterne for i henhold til traktatens artikel 108 at underrette Kommissionen om eventuel statsstøtte —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Godkendelse af vurderingen af genopretnings- og resiliensplanen

Vurderingen af Letlands genopretnings- og resiliensplan på grundlag af kriterierne i artikel 19, stk. 3, i forordning (EU) 2021/241 godkendes. Reformerne og investeringsprojekterne i genopretnings- og resiliensplanen, ordningerne og tidsplanen for overvågning og gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder de relevante milepæle og mål,

⁶ EUT L 424 af 15.12.2020, s. 1.

de relevante indikatorer vedrørende opnåelsen af de planlagte milepæle og mål og ordningerne for Kommissionens fulde adgang til de underliggende relevante data, er fastlagt i bilaget til denne afgørelse.

Artikel 2 *Finansielt bidrag*

1. Unionen stiller et finansielt bidrag til rådighed for Letland i form af ikkertilbagebetalingspligtig støtte, som beløber sig til 1 826 000 000 EUR. Et beløb på 1 640 779 642 EUR stilles til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022⁷. Med forbehold for, at der i forbindelse med ajourføringen, jf. artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, beregnes et beløb til Letland, som svarer til eller overstiger dette beløb, stilles et yderligere beløb på 185 220 358 EUR til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse mellem den 1. januar 2023 og den 31. december 2023.
2. Kommissionen stiller Unionens finansielle bidrag til rådighed for Letland i trancher i overensstemmelse med bilaget. Et beløb på 237 380 000 EUR, svarende til 13 % af det finansielle bidrag, stilles til rådighed som forfinansiering. Forfinansieringen og trancherne kan udbetales af Kommissionen i en eller flere rater. Raternes størrelse afhænger af de midler, der er til rådighed.
3. Forfinansieringen stilles til rådighed med forbehold af ikrafttrædelsen af og i overensstemmelse med den finansieringsaftale, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Forfinansieringen udlignes ved at fratrække det tilsvarende beløb i udbetalingen af trancherne.
4. Tilrådighedsstillelsen af trancherne i overensstemmelse med finansieringsaftalen er betinget af, at der er midler til rådighed, og at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24 i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om at Letland på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, som er udpeget i relation til gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen. Med forbehold for ikrafttrædelsen af de retlige forpligtelser i stk. 1, skal milepæle og mål være opfyldt senest den 31. august 2026, for at udbetalingen kan foretages.

Artikel 3 *Adressat*

Denne afgørelse er rettet til Republikken Letland.

⁷ Dette beløb svarer til det beløb, der er til rådighed til indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022, efter fradrag af Letlands forholdsmæssige andel af udgifterne i henhold til artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, beregnet efter metoden i nævnte forordnings artikel 11.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand